

ISTENI SZÍNJÁTÉK – „LA DIVINA COMMEDIA”

– ÉJSZAKAI „SZELLEMI” SÉTA DANTE POKLÁTÓL A PARADICSOMIG
MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA 2013 –

Idén a pokol és a paradicsom tájaira kalauzoltuk a látogatóinkat; ördögi és mennyei élményekben lehetett része a több mint 4500 hozzánk látogatónak. A Magyar–Olasz Kulturális Évad tiszteletére meghívtuk erre az éjszakára Dantét, Boccacciót és Petrarcat Budára. Átszelve a Pokol sötét bugyrait, találkoztunk Paolóval és Francescával, a szerelem halottaival; megmáasztuk a Purgatórium tisztító hegyét, végül a Paradicsomban hallgattuk a szférák zenéjét; pokoli könyveket, angyali és ördögi öltözékeket, fotókat láthattunk. Bemutattunk egy, az Isteni színjátékhoz készült jelmezfantáziát, amely az éjszaka folyamán megelevenedett.

Ezen a szellemi sétán nemcsak a könyvtár munkatársai, de nagy örömünkre – többek között – vezetőink voltak ketten az 50 tehetséges magyar fiatal

program résztvevői közül is: Kádár Anett Julianna italianista vetítéssel egybekötött rendhagyó előadást tartott Szokolay Ádám zongorista közreműködésével az erre a napra átalakított díszteremben. *Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel* címmel interaktív előadások keretében vezette végig az Isteni színjáték legizgalmasabb helyszínein a látogatókat: megnézhettük az elevenliget fává változott bűnöseit, a purgatóriumban a szenvedések hegyén kvíz kitöltésével juthattunk túl – s a helyesen válaszolókra természetesen mennyei ajándékok vártak.

Hét órától óránként tárlatvezetést tartottunk Antonio Bandirali olasz művész a *Genezistől Dantéig* című fotókiállításában, ahol látható volt többek között Babits Mihály Isteni színjáték fordításának eredeti kézirata is.

Szelleme a díszteremben

A könyvtár csodálatos, máskor nem látható kincseket őriz különleges gyűjteményeiben. Erre az éjszakára olyan érdekességeket vettünk elő és mutatunk be, amelyek természetesen kapcsolódtak az Isteni színjátékhoz: többek között félévészredes Dante-kiadásokat, Gy. Szabó Béla erdélyi grafikus metszetsorozatát, többféle Isteni színjáték fordítást, különböző színháztörténelmi korszakok pokol és paradicsom ábrázolásait. A Kézirattár „*Italiam fato profugus*” – *Sorsunk Itália. Janus, Zrínyi, Babits* című kiállítása azt mutatta be eredeti dokumentumok és másolatok segítségével, hogy miként táplál-

kozott költészetük Itália megéléséből. A Zeneműtárban Liszt Dante-szonátájától a heavy metálig olyan zenéket is hallgathattunk, amelyeket a pokoli-paradicsomi érzések ihlettek. *Highway To Hell* címmel a Régi Nyomatványok Tára Apponyi termében az óvatlan betévedőket a Tár munkatársai hátborzongató, misztikus, humoros és tanulságos történetekkel szórakoztatták. *Pokol és paradicsom a színpadon* címmel a Színháztörténeli Tárban minikiállítás, a Kazimir Károly rendezte Isteni színjáték (1968, Körszínház), valamint a különböző színháztörténeli korszakok pokol, illetve Paradicsom-

ábrázolásainak (pl. díszletképeinek, jelmezrajzainak és színpadtechnikai megoldásainak) dokumentumai-
ból, valamint tárlatvezetés várta az érdeklődőket a
papírszínház-építés és kvízzjáték mellett egész éjszaka.

Mivel az ördög a részletekben rejlik, egészen más
megközelítésben is bemutattuk a poklot és a paradi-
csomot: egy divattervezőt kértünk meg, fogalmazza
ruhákba ezt a két fogalmat: az Inferno e Paradiso kol-
lekció fekete-vörös ruháinak látványa várta a belépő-
ket, egy szinttel feljebb pedig a mennyei kollekció az
ártatlanságtól a kígyón át a tudás aranykoráig, a mai
nő ruhatáráig vezetett. Négy alkalommal divatsétát
is tehattünk a tervezővel pokol és menny között.

Gondoltunk természetesen a gyerekekre és a játé-
kos kedvű felnőttekre is: a Térképtárban a Széché-
nyi Ferenc gyűjteményét bemutató kiállítás mellett
„Mivel az igaz utat nem lelém...” címmel rendez-
tünk foglalkozást, amelynek keretében a látogatók
földgömböt, térképet készíthettek, illetve a restauráto-
raink angyali ötletekkel és ördögi praktikákkal várták
az érdeklődőket: saját kis könyvet, csodás papírvirá-
gokat alkothattak.

Hagyomány, hogy ezen az éjszakán a könyvtár
olyan részeibe is elvisszük a látogatókat, ahol olvasó
még nem járt: idén az olvasók elől általában elzárt,
nem látogatószinten, a IV. emeleten rendeztek korha-
táros kamarakiállítást a Tudományos Titkárság mun-
katársai. Pokoli könyvek között vezettük óránként
egész éjjel a látogatókat, akik megismerkedhettek az
egykori zárolt könyvek gyűjteményéből, a rémiroda-
lomból, a test ördögének cselekedeteiből összeállított
válogatással, mindennel, amely valaha is kivívta az
indexre kerülés jogát. Természetesen most is volt nagy
könyvtári körséta: meg lehetett nézni a raktárakat és a
könyvkötő műhelyt is.

Idén először nagy sikerű mini könyvaukciót is ren-
deztünk: régi és új mesekönyvek, ponyvák, térképek
és sok minden más került árverezésre. Az érdeklődők

Könyvaukció

megtapasztalhatták a licitálás izgalmát, és hogy mi-
lyen érzés, ha nekik koppan a kis kalapács – baráti
árakon.

Az ördögi és mennyei élményekhez gasztronómiai
élvezeteket is kínáltunk: kézműves csokoládéval, mi-
nőségű borokkal, marcipánnal, és a város egyik leg-
jobb fagyizója által nekünk alkotott különlegességek-
kel vártuk a látogatókat, akik itáliai hétvégét is nyer-
hettek nálunk.

Ezen az éjszakára közöttünk járt az életre kelt
Dante is, hátán a pokol különböző textilekből meg-
álmodott köreivel. A programot a Budapesti Olasz
Kultúrintézzettel együttműködve szerveztük, tőlük
érkezett a *Metszetek Boccaccio születésének 700. évfor-
dulójára* című érdekes ex libris kiállítás, amely az auk-
ciós tér falain volt látható.

Az estet – egyedülálló kuriózumként – Gina Gia-
notti, a Budapesti Olasz Kultúrintézet igazgatója és
Szkárosi Endre költő nyitotta meg az Isteni színjáték
néhány sorának felolvasásával olaszul, illetve magya-
rul, Nádasy Ádám most készülő friss fordításában.

Sági Ilona

sagi.ilona.at.oszk.hu